

Sünnet Nedir?

Sünnetin kelime manası “ yol” demektir. İslâm fıkına göre ise Peygamber Efendimiz’in (aleyhissalatu vesselâm) farz ve vaciplerden hariç olarak yaptığı ve yapılmasını istediği fiil ve davranışlardır ki, ibadet kabilinden olanlara “Sünnet-i Hüdâ”, âdet-i seniyyeleri cümlesinden bulunanlara da “Sünnet-i Zevâid” denir.

Sünnet ikiye ayrılır: Sünnet-i Mükkeke, Sünnet-i gayr-ı mükkeke.

Sünnet-i Mükkeke

Resûlullah Efendimizin (sas) umumiyetle yapmaya devam edip pek az terk etmiş oldukları sünnettir. Lügat mânası, kuvvetli sünnet demektir. Sabah, öğle ve akşam namazlarının sünnetleri gibi. Ezan, ikâmet, cemaate devam gibi İslâm şeaîrlerinden sayılan sünnetler de, sünnet-i mükkededir. Bunlara sünnet-i Hüdâ da denir.

Sünnet-i Gayr-i Mükkeke

Resûlullah Efendimizin ibâdet maksadıyla bazen işleyip bazen de terk ettikleri sünnettir. İkinci namazının sünneti ile yatsı namazının ilk sünneti gibi. Resûlullah’ın yiyip içme, giyinip kuşanma, oturup kalkma gibi günlük normal davranışları ve âdâb-ı muaşerete taallûk eden işleri de sünnet-i gayr-ı mükkedeye dahildir. Bunlara sünnet-i zevâid adı da verilmiştir. Sünnetin de farz gibi ayn ve kifâye kısımları vardır. Meselâ, Ramazan’ın son on gününde i’tikâfa girmek, teravihi cemâatle kılmak, teravihi hatimle kılmak sünnet-i kifâyedir. Farz namazları cemaatle kılmak ise, sünnet-i ayn’dır.

Sünnetin Hükümü Nedir?

Sünnet-i mükkedenin yapılmasında büyük sevaplar vardır. Kasden veya tembellikle terk edilmesinde Cehennem azâbı yoksa da, şefâatten mahrumiyet gibi büyük bir kayıp ve ziyan söz konusudur. Böyle kimseler Resûlullah tarafından kınanıp levmedilmeye de müstehak olurlar. Bu sünnetlerin değiştirilmesi veya inkârı ise bid’attır, dalâlettir. Sünnet-i gayr-ı mükkedenin yapılması da pek güzel ve sevaplıdır. Yemek, içmek, giyinmek, v.s. gibi günlük fitrî hareket ve muameleler, sünnete ittiba’ yoluyla, ibadet hükmüne geçer. İşlenmesi âdet olan fiiller, böylece hayatlanır, şefâate vesile hâline gelir, insan ruhuna feyizler bahşederler. Çünkü, sünnetin en küçük bir edebine riâyet dahi, Allah Resûlünü hâtıra getirir, kalbe nûr ve huzur verir. Bu ikinci kısım sünnetlerin terkinde, hiçbir günah olmadığı gibi, kınama ve azar (levm ve itab) da yoktur. Fakat yukarıda saydığımız büyük sevapları kaybetmek ve sünnetin nurundan ve hakikî edebden istifade edememek durumu vardır.

Sünnet Namazlar terk edilebilir mi?

Sünnet, bir manada insanın sahib-i sünnet ile yani Hz Muhammed(sas) ile irtibata geçmesinin adıdır. İnsan bu sünnetlere devamı nisbetinde, O’nunla kontakt halinde olur. Hasenatımız ile sevinen, seyyiatımızdan dolayı üzülen Allah Rasûlüne rezonans olmanın yolu, sünnetleri yerine getirmektir. Bunlar içinde hasseten, sünnet namazları fasıla vermeksizin kılınmalıdır.

Revatib Sünnetler denilen namazları Allah Rasûlü (s.a.v) hayat-ı seniyyeleri boyunca hiç terk etmemiştir. Terk etmek bir yana, sünnetler kaza edilmediği halde hayatımda boşluk olmasının düşüncesiyle, - lihikmetin – kaçırdığı bir iki sünnet namazını da kaza etmiştir.(Ebu Davud, Salat, 11) Yine bir gün uykuya dalıp kılamadığı teheccüd namazını ertesi günü öğleye kadar olan vakitte kaza etmiştir.(Müslim, Salatü’l-Müsafirin, 139.)Bu sebeple,”Hammâdun” ümmeti olarak bizi, o’nunla münasebete sevk edecek, ahirette “ livâu’l hamd” sancağı altında toplanmamıza vesile olacak şeyler, her hâlde bizim sünnetlere ittibamızdır.

Sünnet namazları terk eden bir insan farzları kılıyorsa, Allah’a karşı olan borcunu ödüyor, mükellefiyetini yerine getiriyor demektir. Fakat sünneti terk etmesi kulluğunu kâmil-i mükemmel olarak yerine getirmemesinin göstergesidir. Avamca bir yaklaşımla; hac vazifesi, bütününü Mekke-Mina-Arafat ve Müzdelife arasında yerine getirilen bir ibadettir. İnsan Mekke’ye varıp, hac vazifesini ifa ettikten sonra, o dinin nâşiri, mübelliği, mümessili Hz Muhammed’in huzuruna varmaması, nasıl ona karşı yapılan edepsizlikse, aynen öyle de, farzları yapıp, sünnetleri terk etmek öylece edepsizliktir. Hz. Peygamberin kudsî atmosferinin dışında kalmaktır. Onun için kulluğu, ondan gördüğümüz sınırlar içinde eda edelim. O, nasıl, ne şekilde ve ne kadar (kaç rekât) namaz kıldıysa, biz de öyle yapmaya özen gösterelim.